

Rug end vi andre; de faar færre Fold, og de faar en mindre Kærne, men de faar ikke mindre hollandsk Vægt. En anden Ting er, at man i disse Egne, den Gang der var rigelig Anledning til at faa østersøisk Rug, og den Gang Møllerne endnu havde den Fordom mod dansk Rug, at de ikke kunde bage Brød af den — det er de jo heldigvis kommet over, men den Gang mente man faktisk, at dansk Rug ikke egnede sig til at bage Brød af —, da fodrede man Rugen op, og saa var der ingen Anledning til at gøre sig særlig Umage for at faa en høj hollandsk Vægt. Men det er ganske afgjort, at denne Rug kan veje lige saa meget hollandsk, og selv om det ikke var saa, skal vi ikke, naar vi taler om hele Samfundets Ernæring, tage specielt lokale Hensyn; men, som sagt, disse Hensyn er ikke en Gang nødvendige her.

Jeg giver det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen); tror jeg, det var, fuldstændig Ret i, at det er ikke heldigt med Forbehold; men de er ikke desto mindre ganske nødvendige. Vi ser jo ogsaa, at vi ikke kan komme udenom Saasæden; allerede det er et Forbehold, og jeg mener, man ogsaa skal sikre Hestene deres nødvendige Ernæring. En god Høst i dette Høstaar er ikke alene betinget af gunstigt Vejr med Regn og Sol i rette Tid og nogenlunde god Tilførsel af Plantenæringsstoffer, men ogsaa af Jordens forsvarlige Behandling i dette Foraar. Det er noget, vi alle ved, og saa kan det ikke nytte noget, at man i den Grad vil se bort fra Hestenes gode Ernæring, som man gør her. Ja, jeg er selvfølgelig glad over, at man er kommet bort fra de 12 Tdr. til en stor Hest. Det er ubegribeligt, at nogen overhovedet har kunnet tænke den Tanke til Ende. Man kan ogsaa se saa smaat paa Forholdene, at man ser Islændere overalt, hvor Øjet vender sig. Det er aldeles umuligt at fodre en stor Hest med 12 Tdr., hvis den skal arbejde, vel at mærke. Hvis den skal være fri den halve Dag og kun arbejde den halve, kan den leve af meget mindre; men en Arbejdshest, der aldrig har Selen af Bringen, undtagen maaske om Søndagen, kan ikke leve af 12 Tønder; den kan heller ikke leve af 15. Jeg anser det for uheldigt, at der er Tale om store Heste og smaa Heste, idet der er mange Grader, og i hvert Tilfælde er Forholdet mellem en Hest paa 11 Kvarter 3 Tommer og en Islænder ikke som Forholdet 3 til 2, som man her mener. Men selv om vi regner med kun at skulle have 15 Tdr. til en stor Hest, maa vi huske paa, at Hestenes Arbejde er i allerhøjeste

Grad forskelligt. Det er ikke ligegyldigt, om en Hest skal bearbejde 25 Tdr. Land eller 10 — det er ikke sat paa Spidsen —, jeg gør Regning paa, at der gaar saadant noget som en stor Hest til 10 Tdr. Land og to store Heste til 50, paa større Gaarde stiger det. Det kan ikke nytte, at man siger: en Hest er en Hest. En Hest skal ikke alene have Vedligeholdelsesfoder, men ogsaa Produktionsfoder efter det Arbejde, den udfører, og derfor vilde jeg anse det for meget rigtigt, naar der er Tale om Forbeholdsret til Hestene, hvilket er heldigt for hele Samfundet, om man beregnede saa og saa meget pr. Tønde Land. Vilde man endelig bruge Jordværdi, kunde man sige: 10 Tdr. Land middelsvær Jord til 500 Kr. er 5,000 Kr., det giver 15 Tdr.; man kunde altsaa fastsætte 15 Tdr. pr. 5,000 Kr.s Jordværdi, hvis man endelig vilde benytte Jordværdi som Grundlag. Det vilde i alt Fald komme Retfærdigheden nærmere. Men at vi skulde kunne fodre en Hest med 15 Tdr. om Aaret, hvilket bliver nøjagtigt 8,2 Pund om Dagen, Aaret rundt, det er umuligt.

Vi maa i alt Fald forlange at faa det samme til vore Heste, som skal arbejde for hele Samfundet, som man faar til Hestene inde i Byerne. Det er urimeligt, om vi ikke faar det. Jeg ved nok, man vil sige: Ja, men ude paa Landet har de Græs og forskelligt andet Grønfoder. Ja vel, det har man, men det gavner kun de Heste, som blot skal arbejde den halve Dag eller hveranden Dag, ikke dem, der arbejder hver Dag Aaret rundt, og det er ikke saa faa. Jeg har gjort Forsøg med at give Heste alt det Græs, de vilde have i Fritiden, og 9 Pund Kærne ved Siden af — 9 Pund — det vil oven i Købet sige mere end her beregnet —, og hvad blev Følgen? De blev magre. Derfor siger jeg: Vore Heste paa Landet har ogsaa Krav paa at blive ordentligt ernæret, og, som sagt, det er ikke et Landbrugsspørgsmaal, men det er et Samfundsspørgsmaal. Det gælder om, at Hestene er i nogenlunde god Stand, og at de er arbejdsdygtige netop ogsaa nu i Saatiden.

Hvad Ligningen i Kvantum angaar, forekommer det mig, at man er gaaet overordentlig vidt. I Fjor gik man til 7½ Mill. Tønder, og det var overordentlig vanskeligt at sige noget derimod, naar Ernæringsfysiologerne og ikke mindst Dr. Hindhede, som dog ikke er en Mand, der opfordrer til Fraadseri, havde opstillet disse Beregninger. Men vi fik jo ikke paa langt nær de 7½ Mill. Tønder, og det er dog gaaet ganske hæderligt allige-